

ZAČÁTEK KONCE, NEBO KONEC

DĚTSKÉ DIVADELNÍ LÉTO V PRACHATICÍCH 1991
20. národní přehlídka dětských divadelních
a loutkářských souborů — 14.—21. června 1991

Vyhlašovatel: ministerstvo kultury ČR

Odborné zájmové programy a vzdělávacích akcí: ARTAMA (IPOS) Praha

Místní organizátoři: MĚKS Prachatice, OÚ Prachatice, MÚ Prachatice, SPgS Prachatice, DDM Prachatice

PROGRAM:

DDS LDO ZUŠ Zámberk (ved. Olga Strnadová) — Vladislav Vančura — Olga Strnadová: **ZA ČASU UŠATÝCH ČEPIC**
 DS ZUŠ Na Sítezně, Hradec Králové (ved. Irena Truhlářová) — UF A OF A DROBNÉ VYSTUPY (U) a Of, Muzikanti) — kolektiv dětí a folklórní text

DS Hlásek ZUŠ Milevsko (ved. Marie Bolková) — Wanda Chotomská — Marie Bolková: **MALÁ POHÁDKA O VELKÉM SNU ROHLIKA VEJŠKRÁBKA ANEB JAK SE VEJŠKRÁBEK NESTAL MĚSÍCEM**

LS ZUŠ Praha 10-Hostivař (ved. Věra Dřevíková) — Josef Spilka — Věra Dřevíková: **O CHYTŘEM KOCOUROVI**

Fanfuláci, ZUŠ Nové Město na Moravě (ved. Marie Kolářová) — Josef Čapek — Marie Kolářová: **O PYŠNÉ NOČNÍ KOŠILCE**

Dramatický a recitační soubor při ZUŠ Žatec (ved. Eva Kaderková) — Lubomír Feldek-Milada Mašatová: **SNĚHURKA**
 5. ročník LDO ZUŠ Žerotín, Olomouc (ved. Alena Petrová) — Olga Hejtná — Alena Petrová: **TONKA A ZUZKA**

DDS Rubinek, KP Nouý Bor (ved. Jaroslava Lukášová a Libuše Ližbařová) — Milada Mašatová — Jaroslava Lukášová — Libuše Ližbařová: **TŘI KRÁLOVSTVÍ**

KAPKA, 3. ZUŠ, Vejprnická, Plzeň (ved. Dagmar Jandová) — Lubomír Feldek — Milada Mašatová: **SNĚHURKA**

DS LDO ZUŠ Slavonice (ved. Dana Bláhová) — Dana Bláhová: **HRA O SVATÉ BARBOŘE** (text napsán na základě lidové slovesnosti, upravil kolektiv)

Divadelní studio HUDRADLO, Zlín (ved. Miroslav Slavík) — Miroslav Slavík a kolektiv souboru na motivy irské lidové pověsti: **KIRREE**

INSPIRATIVNÍ PROGRAM:

DS Šálík, ZUŠ Šaňa (ved. Magdaléna Máčková) — Vincent Šikula — kolektiv dětí: **ŽURO, POZDRAV ŽURO**

Recitační soubor LDO ZUŠ Hradec Králové (ved. Emilie Zámečnicková) — Oscar Wilde: **SOBECKÝ OBR** (úprava vedoucí souboru)

LS FKUFUR, Olomouc — Lubomír Feldek — kolektiv souboru: **KOUZELNÍK A KVĚTINÁRKA** (režie Martin Lokaj a Pavel Němeček)

LS ZUŠ Žerotín, Olomouc (ved. Martin Lokaj) — **NÁS FAUST** (dramaturgická úprava Martin Lokaj a kolektiv)

Stanislava Kočvarová a Sylva Malinková, SNH České Budějovice — **NI KDY NEKONČÍ CESTA** (montáž nonsensové poezie)

FOROTA DDL 1991

Jiřina Lhotská (předsedkyně), Soňa Pavelková, Jaroslav Dejl, Blanka Šefrnová, Jitka Tláskalová, Jaroslav Provozník (tajník); moderátorka diskuzí: Eva Machková

■ Šestý sešit přehlídkového zpravodaje sedmi prachatických dnů otevřela „věštbu“ jedné ze „sudiček“ dramatické výchovy a dětského divadla Zdeny Joskové:

„I SUDIČE by mělo být dopřáno, aby se místo neustálého posuzování raději opřela o SUD, protože vše by mělo být od -SUD až po-SUD čili tak akorát.“

Nesouhlasná redakce (prachatického zpravodaje — pozn. red. ČsL) však pod hrozbou přísného odsUDku nutí uboždu SUDIČKU, aby se zahleděla do budoucího osUDu dramatické výchovy. A ji nenapadá nic jiného než otázka vskutku osUDová: — Je tahle prachatická přehlídka začátkem konce?

— Nebo je naopak koncem neustálých začátků? ...

Proč to ohlížení se a proč to hledění do budoucna? Důvody, které vedly redakci sedmi prachatických dnů k rozhodnutí oslovit každý den jednu ze „sudiček“ české dramatické výchovy, z těch, kteří, vlastně které stály doslova u kolébky moderního dětského divadla na počátku 70. let a dodnes ho aktivně a blahodárně ovlivňují (abych byl konkrétní: zpravodajem byly osloveny: Eva Machková, Milada Mašatová, Soňa Pavelková, Šárka Štembergová, Zdena Josková, Jana Vobrubařová), jsou přinejmenším dva. Za

prvé se národní přehlídka dětských divadelních a loutkářských souborů Dětské divadelní léto konala letos už podobačt. Nejde o výročí, ale dvacet let, myslím, není málo. Zvíšť, když jde o přehlídku, která měla a má pro rozvoj celého oboru klíčový význam. A za druhé změny, které s sebou přinesl převrat, velmi radikálně mění podmínky pro existování neprofesionálních aktivit. Zatím to, pravda, vypadá, že amatéři čeká spíše několik hubených (a tím nemyslím ani tak na peníze a hmotné statky) let. Co se týče dětí, a tím mám na mysli zejména dětské divadlo a celou tvořivou dramaturgii, jsem však tvrdšíjším optimistou. Argumentem je pro mne nejen úroveň letošního národní přehlídky v Prachaticích a rekordní zájem seminaristů (v šesti třídách jich pracovalo 120 a další museli být pro nedostatek míst odmítnuti), ale i situace v celém oboru tvořivé dramaturgii (dramatické výchovy), jeho rozmach a rostoucí respekt zvláště ve školství, o němž se nám před listopadem 1989 jen zdálo.

Spektrum tvořivé dramaturgii (dramatické výchovy, či chcete-li, dramaturgii) je dnes velice široké a pestré. Rok a půl po vzniku Sdružení pro tvořivou dramaturgii (STD), poté, co školství začalo konečně vnímat hiasy, které už před převratem upozorňovaly na to, že dramatická výchova se netýká jen dětského divadla a mimoškolní,

O CHYTŘEM KOCOUROVI

NEUSTÁLÝCH ZAČÁTKŮ?

ZA ČASU UŠATÝCH ČEPIC
 z inscenace ZUŠ Zámberk

zájmové činnosti dětí a mládeže, ale že by se měla týkat především školy, není zrcadlem tohoto oboru jen národní přehlídka dětských divadelních a loutkářských souborů. Tvořivá dramaturgika se i u nás už dnes rozvíjí v několika proudech a několika oblastech. Podle *divadla hraného dětmi* (tedy dětského divadla s loutkou i bez ní), vedle *dětského přednesu* (zvláště pak kolektivního) je tu tvořivá dramaturgika v různých typech škol. V mateřských školách se množí ti, kterým nestačí dramatická výchova jako jedna ze „sloček“ literární výchovy prakticko-gramé od — do, ale řada učitelů a dnes už i ředitelů kon-

cipuje a praktikuje *dramatickou výchovu jako styl práce s dětmi v předškolním zařízení*. Na základních školách se objevují učitelé, kteří *využívají prvky a prostředky dramatické výchovy při vyučování různým předmětům* — českému jazyku a literární výchově, vlastivědě, dějepisu, zeměpisu, výtvarné výchově, cizím jazykům, občanské výchově. *Zcela novou koncepcí občanské výchovy jako osobnostního a sociálního rozvoje* vypracovala iniciativní skupina Sdružení pro tvořivou dramaturgii a předložila ji ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR; podle posledních zpráv podle těchto alternativních osnov začne už od září 1991 na některých ZŠ několik poučených nadšenců učit. Dramatická výchova se konečně začíná ve své

pravé, nezkrácené podobě pomalu prosazovat i na některých *středních pedagogických školách*, kde už dávno měli být špičkoví pedagogové, neboť právě tyto školy produkují nové a nové učitelky MŠ a vychovatele ŠD. Mimořádně důležité je, že se skutečná dramatická výchova začíná zabydlívat téměř na všech *pedagogických fakultách* Čech, Moravy a Slezska — zvláště díky aktivitě Sdružení pro tvořivou dramaturgii a Centra pro dětské aktivity v ARTAMĚ. A právě tak na *dvou filozofických fakultách* — v Praze a v Brně, kde se v letošním školním roce zahajuje šestistupňové studium dramatické výchovy pro absolventy vysokých škol pedagogického zaměření (nejen z Brna). Dramatická výchova začíná pronikat i na *některá gymnázia* — ve formě občanské výchovy nebo pod svým pravým jménem — např. na soukromé reálné gymnázium v Praze-Libni a na soukromé gymnázium v Lužánkách v Brně. A stejně jako v tradičních zemích tvořivé dramaturgii neboli „dramatu“ ve Velké Británii, USA, Holandsku atd., i u nás se dramatická výchova, respektive tvořivé hry především z oblasti dramatických aktivit začínají dostávat i mezi speciální pedagogii, tedy mezi ty, kteří pracují s dětmi postiženými zdravotně i sociálně. (Ve Sdružení pro tvořivou dramaturgii existuje pracovní skupina pro *tvořivou dramaturgii s handicapovanými*, která navrhuje různé formy vzdělávání pro speciální pedagogii; ARTAMA ve spolupráci s STD už uskutečnila týdenní seminář pro speciální pedagogy v rámci DDL v Prachaticích letos v červnu a na nový školní rok připravuje cyklus praktických seminářů ve Studiu ARTAMA.) Podrobně se o tom všem můžete dočíst ve čtvrtletní vycházející časopise Tvořivá dramaturgika, který ARTAMA a Sdružení pro tvořivou dramaturgii vydávají od konce roku 1990. V situaci, kdy dramatická výchova už není synonymem dětského divadla, divadla hraného dětmi, došlo i k promyšlenějšímu koncipování a koordinování seminářů na hlavních, profilových akcích tohoto oboru. Odborná rada pro tvořivou dramaturgii (dramaturgii) a její skupina pro dětský přednes při ARTA-

MĚ vypracovaly návrh jakéhosi přerozdělení kompetencí mezi Prachaticemi, Mělníkem a dílnou tvořivé dramaturgii pro pedagogy PF a FF. *Týdenní seminář Tvořivá hra a komunikace*, který vloni v říjnu poprvé uspořádalo v Prachaticích STD pro pedagogy PF a PF Čech, Moravy a Slezska a letos v září ho STD uspořádá podruhé, tentokrát ve Svitavách, je určen vý-

MALÁ POHÁDKA O VELKÉM SNU ROHLIKA VEJŠKRÁBKA

hradně pro ty, kteří nemají ambice dospět s dětmi či studenty k divadelnímu nebo přednesovému tvaru. Jde tu o grunt dramatické výchovy, o metodiku práce s dětmi a o to, jak lze prosídeků a postupů tvořivé dramaturgii využívat ve školách, zvláště na ZŠ a na VS pedagogického směru, které připravují budoucí učitele. Praktické semináře — letos se poprvé konaly po celý týden — předcházející národní přehlídce dětských recitátorů a recitačních kolektivů v Mělníce, jsou zaměřeny z větší části na tvořivou dramaturgii ve škole (metodiku dramatické výchovy obohacenou o některé prvky jogy učil letos v Mělníku Raphaël Faramelli z Lučemburska a Radmila Svobodová; možnosti aplikace dramatických her na vyučování českému jazyku a literatuře na ZŠ učila Jiřina Lhotská), dílem na specifiku přednesovou (letos to bylo téma Cesta k literárnímu textu, vztah mezi dětským re-

